

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Rutsche v právní věci žalobce: **M. M.**, zast. JUDr. Jaroslavem Sýkorou, advokátem, se sídlem Zahradnická 74, Příbram, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o odnětí starobního důchodu, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2011, č. j. 43 Ad 45/2010 - 73,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2011, č. j. 43 Ad 45/2010 - 73, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalovaná (dále též „stěžovatelka“) podala kasační stížnost proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalované č. I ze dne 10. 5. 2010, čj. 500 709 110/315–BC, a spolu s ním i rozhodnutí prvoinstanční č. I ze dne 11. 2. 2010, čj. 500 709 110, jimiž žalovaná odňala žalobci starobní důchod (a dalším samostatným rozhodnutím pak bylo žalobci uloženo vrátit přeplatek).

Žalobce v námitkách proti prvoinstančnímu rozhodnutí zejména uváděl, že Česká správa sociálního zabezpečení nevzala v úvahu obsah mimořádných opatření přijatých ke zlepšení postavení pracovníků uranového průmyslu pracujících v podmínkách ionizujícího záření, a dále, že do osobního listu důchodového pojištění účastníka nesprávně započetla dobu zaměstnání v jednotlivých pracovních kategoriích. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná uvedla, že žalobci nejprve rozhodnutím ze dne 26. 6. 2009 přiznala podle § 29 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o důchodovém pojištění“) starobní důchod ve výši 8.592 Kč od 9. 7. 2005, avšak při provedené kontrole spisové dokumentace zjistila, že žalobce nesplňuje podmínky

pro sníženou věkovou hranici pro nárok na starobní důchod (v první pracovní kategorii žalobce dosáhl pouze 7 roků a 56 dnů). Proto žalobce přípisem ze dne 24. 11. 2009 o tomto zjištění informovala a současně jej upozornila, že mu bude od prosincové splátky výplata starobního důchodu zastavena. Podkladem pro vyhotovení osobního listu důchodového zabezpečení (pojištění) žalovanou byly evidenční listy důchodového zabezpečení (pojištění) podepsané žalobcem, a odpracované dny žalobce v jednotlivých pracovních kategoriích byly zaměstnavatelem upřesněny a opětovně potvrzeny vyhotovením evidenčního listu doručeným žalované s přípisem dne 22. 1. 2010. K námitce žalobce, že Česká správa sociálního zabezpečení nevzala v úvahu obsah mimořádných opatření přijatých ke zlepšení postavení pracovníků uranového průmyslu pracujících v podmínkách ionizujícího záření, žalovaná uvedla, že jednou z podmínek pro aplikaci příslušného opatření je i získání 10 let zaměstnání v I. pracovní kategorii při těžbě, průzkumu a zpracování uranové rudy, kterých žalobce s ohledem na provedená zjištění nedosáhl.

V žalobě žalobce zejména namítal, že pro něj byl šok, když mu byl náhle odejmut starobní důchod, a ještě větší poté, když bylo také rozhodnuto o povinnosti vrátit přeplatek. Vyjádřil přesvědčení, že původní výpočet starobního důchodu byl správný. Dovolával se principů přirozeného práva a navrhoval, aby krajský soud rozhodnutí žalované, i rozhodnutí prvoinstanční, zrušil.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobce nesplňuje podmínky pro snížení důchodového věku ve smyslu ustanovení § 74 o důchodovém pojištění a proto mu starobní důchod nenáleží.

Při soudním jednání žalobce setrval na svém stanovisku a dále zejména uvedl, že pracoval v uranových dolech, kde nejprve od r. 1970 převážel nákladním automobilem Tatra uranovou rudu a od r. 1980 vykonával tutéž činnost s bagrem. Všichni pracovníci, kteří se nacházeli v jeho blízkosti v době, kdy v uranových dolech pracoval, byli zařazeni do I.A kategorie. Žalobce byl zařazen do II. kategorie proto, že používal nákladní vozidlo, když však používal bagr, byl zařazen do I.A kategorie. Jeho činnost však byla totožná a ohrožen byl stejně. S ohledem na zřejmě špatnou komunikaci žalované s právním nástupcem zaměstnavatele žalobce navrhl, aby soud dotazem na státní podnik DIAMO zjistil bližší informace k zařazení žalobce, zejména k jeho střídavému zařazování do I. a II. kategorie za situace, kdy vykonával stále stejnou profesi a na stejném místě.

Krajský soud ze sdělení státního podniku DIAMO ze dne 17. 2. 2011 zjistil, že daná organizace nebyla odpovědná za zařazení žalobce, ale že touto organizací byla společnost DAS, a.s. Příbram, v současné době v likvidaci. Od uvedené organizace však krajský soud ke svému dotazu nezískal žádnou odpověď.

Při soudním jednání dne 25. 7. 2011 žalobce navrhl, aby krajský soud provedl výslech svědků, a to L. T., bytem K.. 3, M., J. Z., bytem W. 316, P., A. K., bytem B. 242, a M.Č, bytem Š. 236, M.

Ze svědectví L. T. vyplynulo, že žalobce zná od 8. 11. 1976, kdy nastoupil na provozovnu jako báňský úpravář. Tehdy žalobce pracoval jako řidič nákladního vozu Tatra, později pracoval na buldozeru a zhruba od roku 1979 nebo 1980 pracoval na bagru.

Když svědek od zaměstnavatele odcházel (31. 7. 1992), žalobce pracoval na těchto stavebních strojích stále. Všichni, kteří zde pracovali, vykonávali práci v I.A kategorii. Svědek dále uvedl, že mu není známo, proč u žalobce došlo k jiné kategorizaci (tj. I.A a II.A), protože všichni, kteří na daném pracovišti pracovali měli např. stejný nárok na ochrannou stravu, nosili dozimetry a žádná II.A kategorie v provozu neexistovala. Svědek sám pracoval v kategorii I.A a domníval se, že i všichni ostatní, kteří v provozu pracovali, měli kategorii I.A. Svědek J. Z., který pracoval v uranových dolech od 8. 6. 1960 do 1. 3. 1996, žalobce znal od konce 60. let, kdy začal pracovat v uranových dolech. Nejprve pracoval s Tatrou, na konci 70. let s buldozerem a potom s nakladačem (bagrem). Na ochranu před zářením se používaly dozimetry, podle jeho názoru měli dozimetry všichni, kteří pracovali v Úpravně 1. máje, tedy i žalobce. Podle jeho názoru byli všichni pracovníci na tomto pracovišti zařazení v kategorii I.A. Svědek uvedl, že vůbec neví, že by jiní pracovníci byly zařazení do kategorie II.A. Svědek A. K. uvedl, že žalobce zná od r. 1978, v té době jezdil s nákladním vozem Tatra, později pracoval jako buldozerista, pak s nakladačem. S radioaktivním materiálem na pracovišti pracovali všichni. O zařazování do kategorie I.A a II.A svědkovi nebylo nic známo, myslel, že všichni byli v kategorii I.A, a podle jeho názoru nebyl žádný důvod proto, aby žalobce do této kategorie zařazen nebyl. Svědek M. Č. uvedl, že na daném pracovišti pracoval od dubna 1969 do listopadu 1970, a v té době tam žalobce pracoval jako řidič nákladní Tatry. Svědek uvedl, že žalobce pracoval jako řidič Tatry asi až do r. 1980, kdy se rozšiřoval provoz a začal pracovat na buldozeru, později jako bagrista. Všichni měli dozimetr, podle názoru svědka, měla kategorie I.A dopadat i na žalobce, jako na ostatní.

Pověřená pracovnice žalované při soudním jednání navrhla zamítnutí žaloby s tím, že správnímu orgánu nepřísluší zkoumat zařazování zaměstnanců do pracovních kategorií, a odkázala na evidenční listy, které žalobce sám podepsal. Poznamenala, že pokud by se žalobce se svým zaměstnavatelem o pracovní zařazení sám soudil, pak by žalovaná teprve na základě rozhodnutí soudu mohla ve věci rozhodnout.

Krajský soud s ohledem na uvedené přisvědčil žalobě, dospěl k závěru, že rozhodnutí žalované nevycházelo z dostatečně zjištěného stavu věci, a napadené rozhodnutí označil za nepřezkoumatelné. Souhlasil s tím, že zařazení zaměstnání do jednotlivých kategorií provádí zaměstnavatel, ale za situace, kdy bývalý zaměstnavatel (DAS, a.s., v likvidaci) nekomunikuje ani se soudem, a ze žádného předpisu neplyne upřednostnění důkazu provedeného zvláštním způsobem (např. potvrzení zaměstnavatelem) před důkazy navrženými žalobcem (např. formou svědecké výpovědi) nelze dovodit, že by žalovaná postupovala správně. Podle názoru soudu bylo v průběhu řízení dostatečně prokázáno, že žalobce minimálně od r. 1979 do r. 1992 pracoval v provozovně, kde byli všichni zařazeni v I.A kategorii. Žalovaná tak svým postupem způsobila nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Proto krajský soud napadená rozhodnutí žalované zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení. Současně zavázal žalovanou přihlédnout k uvedeným svědeckým výpovědím a teprve potom znovu ve věci rozhodnout.

Současně s kasační stížností, jíž stěžovatelka napadla uvedený rozsudek, podala také žádost, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

V kasační stížnosti stěžovatelka, s odkazem na důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), brojí proti napadenému rozsudku krajského soudu s tím, že především polemizuje s relevantností skutkového závěru krajského soudu o tom, že bylo prokázáno, že žalobce minimálně od roku 1979 až do roku 1992 pracoval v provozovně, kde byli všichni zařazeni v I.A kategorii. Poté stěžovatelka na několika stranách vysvětluje své stanovisko k zařazení žalobce do pracovní kategorie a vysvětluje, že soudem předestřené nesrovnalosti nejsou pro závěr o zařazení pracovní činnosti žalobce do pracovní kategorie dostatečné. Rozhodující jsou záznamy v evidenčních listech důchodového zabezpečení, vyhotovených zaměstnavatelskou organizací DAS a.s. Příbram v návaznosti na ukončení pracovního poměru žalobce dnem 31. 3. 1994, s vyznačením odpracovaných dnů ve II. kategorii a v I. kategorii, jimiž stěžovatelka také provedla důkaz. Stěžovatelka dále nesouhlasí se závěry soudu, vyvozovanými ze svědeckých výpovědí, a poukazuje na to, že soud upřednostnil ke zjištění skutkového stavu výpovědi svědků před listinnými důkazy, aniž by řešil a přesvědčivě zdůvodnil, proč k původním platným listinným dokladům nepřihlíží. Pokud soud poznamenal, že společnost DAS, a.s. v likvidaci s ním nekomunikuje, z odůvodnění rozsudku ani z protokolu není zřejmé, zda soud využil všechny dostupné prostředky a možnosti, aby získal odpověď od dané společnosti, příp. od ustanoveného likvidátora. Navíc podle stěžovatelky krajský soud neformuloval svůj závazný právní závěr jasně a srozumitelně, a z rozsudku není zřejmé, jak má žalovaná v dalším řízení postupovat.

Žalobce podal ke kasační stížnosti vyjádření, v němž souhlasí s napadeným rozsudkem a popírá důvodnost kasační stížnosti. Dále popisuje pracovní zařazení svědků, vyslechnutých před krajským soudem a uvádí, že každý pracovník, zařazený do technologického procesu v rámci pracoviště Úpravna 1. máje přišel do styku s uranovou rudou či hlušinou, a byl zařazen do I.A pracovní kategorie bez ohledu na pracovní zařazení. Závěrem navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Vzhledem k žádosti stěžovatelky o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud nejprve zabýval touto otázkou, a usnesením ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 Ads 7/2012 - 16, podané kasační stížnosti odkladný účinek přiznal.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou, je včasná a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **je důvodná.**

Nejvyšší správní soud uvádí, že stížnostní důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je dán, pokud soud při svém rozhodování aplikoval na posuzovanou věc jiný právní předpis (normu), než který na věc dopadá, nebo pokud byl soudem sice aplikován správný právní předpis, avšak nebyl správně vyložen. O nesprávné posouzení

právní otázky může jít také tehdy, pokud by byl vyvozen nesprávný právní závěr z jinak správně zjištěného skutkového stavu věci.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Důvodem zrušení napadeného rozhodnutí žalované dle krajského soudu bylo, že dané rozhodnutí bylo vydáno, aniž byl správním orgánem dostatečně zjištěn skutkový stav, a napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné.

Nejvyšší správní soud nejprve přiblíží zákonnou úpravu relevantní pro posuzovanou věc.

Ustanovení § 74 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů stanoví, že nároky na snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle předpisů platných před 1. lednem 1996 po odpracování stanovené doby zaměstnání v I. pracovní kategorii nebo v I. (II.) kategorii funkcí zůstávají zachovány do 31. prosince 2018. Snížená věková hranice pro vznik nároku na starobní důchod se přitom považuje pro účely tohoto zákona za důchodový věk.

Podle § 14 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, byla zaměstnání pro účely důchodového zabezpečení zařazena až do 31. 12. 1992 podle druhu vykonávaných prací do tří pracovních kategorií. Zaměstnání I. a II. pracovní kategorie byla uvedena v resortních seznamech zaměstnání zařazených do I. a II. pracovní kategorie vydaných před 1. červnem 1992; do III. pracovní kategorie patřila zaměstnání, která nebyla zařazena do I. nebo II. pracovní kategorie. Do I. pracovní kategorie byla zařazena zaměstnání, v nichž se vykonávaly soustavně a v průběhu kalendářního měsíce převážně práce rizikové, při kterých docházelo k častým a trvalým poruchám zdraví pracujících působením škodlivých fyzikálních a chemických vlivů, a to kromě jiných také „ostatní zaměstnání v hornictví vykonávaná pod zemí v hlubinných dolech.“ [§ 14 odst. 2 písm. b) zákona o sociálním zabezpečení].

Věk odchodu do důchodu pro osoby zaměstnané v tzv. I. pracovní kategorii byl v zákoně č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 1995, stanoven v § 21 tak, že občan musel být zaměstnán nejméně 25 roků, dosáhnout věku aspoň 55 let a být zaměstnán nejméně 15 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. a), či nejméně 10 roků v takovém zaměstnání v uranových dolech, nebo být zaměstnán nejméně 15 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. b), jestliže byl z tohoto zaměstnání převeden nebo uvolněn z důvodů uvedených v § 12 odst. 3 písm. d) a e), nebo být zaměstnán nejméně 20 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. b) až h) citovaného zákona. Podle § 14 odst. 5 věty první zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, *„jako doba zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie se za dobu před 1. lednem 1993 započítává doba výkonu práce podle popisu pracovní činnosti uvedeného v příslušném resortním seznamu a další doby za podmínek a v rozsahu stanovených v předpisech platných před 1. červnem 1992; organizace pro tyto účely vedou příslušnou evidenci“*.

Doby zaměstnání uvedených v § 14 odst. 2 písm. a) a b) zákona o sociálním zabezpečení se přitom vztahovaly k zaměstnání vykonávaným pod zemí v hlubinných dolech, a doby zaměstnání uvedených v § 14 odst. 2 písm. b) až h) se vztahovaly dílem k zaměstnáním vykonávaným v podzemí, a dále pak k zaměstnáním vykonávaným v jinak škodlivých prostředích.

V posuzované věci se žalobce před krajským soudem dovolával toho, že mu neměl být výkon jeho zaměstnání zařazen do I. kategorie jen zčásti, ale že do I. kategorie mu měly být zařazeny i doby, které mu zaměstnavatel zařadil do kategorie II. V první kategorii se přitom žalobce dovolával zařazení do I. AA kategorie, kde by mu pro přiznání starobního důchodu stačilo při dosažení věku alespoň 55 roků odpracovat (v předmětné kategorii) 10 roků, neb napadal rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že nemá nárok na starobní důchod ve věku 55 let, neboť neodpracoval potřebnou dobu 10 let v zaměstnání zařazeném do I. pracovní kategorie.

K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že z obsahu správního i soudního spisu je zřejmé, že se u žalobce o tento případ nejednalo a ani jednat nemohlo. Žalobce sice uváděl, že pracoval s uranovou rudou, ale nikdy neuváděl, a ani z jiných skutečností nikterak nevyplývá, že by pracoval pod zemí v hlubinných uranových dolech.

Tuto skutečnost krajský soud při svém rozhodování pominul a zaměřil se na posouzení a dokazování, do jaké pracovní kategorie byli zařazení někteří další zaměstnanci na pracovišti žalobce (jednalo se přitom o pracoviště „na povrchu“), aniž by přitom osvětlil, o který z uvedených případů potřebného počtu odpracovaných let (10, 15 či 20) při dosažení nejméně 55 roků věku žalobce se podle jeho názoru jedná. Již toto samo zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

Vzhledem k tomu, že pro přiznání starobního důchodu při dosažení věku 55 roků citovaná zákonná úprava dobu zaměstnání nejméně 15 let váže také na práci pod zemí v hlubinných dolech (ne uranových), kterou žalobce nevykonával, nabízí se z uvedených variant toliko varianta poslední, a to, zda při dosažení věku 55 roků byl zaměstnán nejméně 20 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. b) až h) citovaného zákona. S ohledem na uváděná pracovní zařazení žalobce se nabízí ke zvážení, zda a nakolik byla pracovní zařazení žalobce příp. podřaditelná písm. h) uváděného zákonného ustanovení (*zaměstnání vykonávaná v prostředí ohroženém ve významné míře ionizujícím zářením při úpravě a konečném zpracování radioaktivních surovin, v jaderných elektrárnách a při obsluze cyklotronu a výzkumného reaktoru*). To by však bylo třeba posoudit ve spojení s příslušnými resortními seznamy zaměstnání, zařazených do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení, které pozbyly platnosti dnem 1. 6. 1992. Ani toto však krajský soud neprovedl. Přitom, pokud má krajský soud za prokázané, že žalobce minimálně od r. 1979 do r. 1992 pracoval v provozovně, kde byli všichni zařazeni v I.A kategorii, ani toto neprokazuje, že by žalobce splňoval požadavek odpracované doby nejméně 20 roků v I. kategorii.

Nejvyšší správní soud odkazuje na svou dosavadní judikaturu, kde k otázce dokazování, zda vykonávaná práce odpovídala zaměstnání, které podle rezortního seznamu bylo zařazeno do I. pracovní kategorie, již konstatoval, že „*krajský soud může na základě*

provedeného dokazování v souladu s § 77 odst. 2 s. ř. s. dospět k závěru odchylnému oproti závěru České správy sociálního zabezpečení a zavázat správní orgán závěrem o tom, že práce vykonávaná žalobcem odpovídala zcela zaměstnání, které podle rezortního seznamu bylo zařazeno do I. pracovní kategorie“, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2009, č. j. 4 Ads 12/2009 - 83, dostupný na www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud současně přisvědčuje konstatování krajského soudu, že zařazení zaměstnání do jednotlivých kategorií provádí zaměstnavatel, nikoliv nositel pojištění, neboť právě zaměstnavatel má k dispozici potřebné údaje a nese za to odpovědnost, nesouhlasí však s tím, že by žalovaná v průběhu řízení nepostupovala správně. (když soud dodává - „žalobce byl postupem žalované zaskočen natolik, že nestačil navrhnout důkazy“). Nejvyšší správní soud tak činí i při vědomí obsahu § 77 s. ř. s., které opravňuje správní soud odchýlit se od skutkových závěrů učiněných správním orgánem (tzv. zásada plné jurisdikce přezkumu správních rozhodnutí), ale k takovému odchýlení musí být v řízení před správním soudem důvody, přičemž správní soud je musí ozřejmit, musí uvést, v čem spatřuje jejich opodstatněnost, a k novým důkazům potom musí uvést, proč a jak tyto důkazy hodnotil a k jakým závěrům odchylným od správního orgánu dospěl - srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2007, č. j. 5 Afs 104/2006 - 73.

V námitkách proti prvoinstančnímu rozhodnutí žalobce uváděl, že žalovaná do osobního listu důchodového pojištění účastníka nesprávně započetla dobu zaměstnání v jednotlivých pracovních kategoriích, tj. jakoby namítal, že žalovanou nebyly správně převzaty údaje z evidenčních listů důchodového pojištění do osobního listu. Tak tomu ale nebylo, a také nic takového dále nezaznělo ani při jednání před krajským soudem.

Návrhem na výslech jmenovitých svědků žalobce směřoval k rozporování toho, jak byl zaměstnavatelem zařazen do pracovní kategorie v době, kdy u něho pracoval jako řidič nákladní Tatry, a to i když si byl vědom toho, že byl zařazen nejprve ve II. kategorii, a teprve poté, když pracoval s jinou technikou, v kategorii I. To však ale nebylo předmětem výslovného rozporování v řízení před žalovanou. Stejně tak, jak již bylo poznamenáno, při jednání před soudem zase naopak nebylo předmětem sporu, že by se žalovaná odchýlila od údajů v evidenčních listech důchodového pojištění.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se stěžovatelkou, že Krajský soud v Praze neměl žádný důvod pochybovat o věrohodnosti a správnosti evidenčních listů (listinných důkazů), z nichž vycházela žalovaná v osobním listu důchodového zabezpečení (pojištění), neboť údaje v nich obsažené nebyly zpochybněny žádným jiným písemným důkazem, vzájemně si neodporovaly, nebyly mezerovité či jinak neúplné, a bylo proti nim postaveno jen osobní vyjádření žalobce, že měl být po celou dobu zaměstnání zařazen do kategorie I. Měl-li krajský soud pochybnosti a o věrohodnosti a správnosti evidenčních listů vyhotovených zaměstnavatelem a potvrzených Okresní správnou sociálního zabezpečení, měl zřejmě za situace, kdy s ním společnost DAS, a.s. v likvidaci nekomunikovala, využil všechny sobě dostupné prostředky a možnosti, aby získal odpověď od dané společnosti, příp. od ustanoveného likvidátora. A to mj. i z toho důvodu, že v obsahu správního spisu se nachází sdělení společnosti DIAMO, s.p. ze dne 22. 2. 2011, adresované žalované, že nelze přihlížet k jí vydaným opravným evidenčním listům ze dne 20. 8. 2007 a 15. 1. 2010,

vydaným na žádost žalobce, a je třeba vycházet výlučně z evidenčního listu důchodového zabezpečení ze dne 12. 7. 1994 vystaveným společností DAS, a.s. zřejmě při ukončení pracovního poměru jmenovaného u tohoto zaměstnavatele ke dni 31. 3. 1994.

Nejvyššímu správnímu soudu se však v souvislostech posuzované věci nejeví zřejmé, na základě čeho krajský soud nedůvěřoval záznamům uvedeným v průběžně vedených evidenčních listech důchodového pojištění (jednak uzavřených v návaznosti na ukončení zaměstnání žalobce u daného zaměstnavatele ke dni 31. 3. 1994), které žalobce sám podepisoval, a kdy jejich obsah před žalovaným nerozporoval. Měl-li krajský soud pochybnosti o správnosti záznamů v evidenčních listech důchodového pojištění žalobce, potom bylo třeba v nich uvedené údaje stran zařazení jím vykonávaných zaměstnání do příslušných kategorii posoudit právě podle již zmiňovaných resortních seznamů.

Svědecké výpovědi podle názoru Nejvyššího správního soudu, přicházely v úvahu pouze podpůrně v případě, kdy by zcela či v částech chyběly listinné důkazy o zaměstnání v preferovaných pracovních kategoriích, apod. Tak tomu však také nebylo. Navíc, pokud se krajský soud rozhodl pro vyslechnutí svědků (kteří převážně neprováděli tutéž práci jako žalobce), není zřejmé, proč jak uvádí stěžovatelka v kasační stížnosti, soud neprovedl důkaz výslechem dalších svědků – J. D., J. N. či V. B., jejichž jména byla soudem zjištěna při výslechu žalobcem navržených svědků, kteří měli pracovat přímo se žalobcem na stejném pracovišti se stejným pracovním zařazením a byli tedy nejbližšími spolupracovníky žalobce.

Taktéž shodně se stěžovatelkou Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud formuloval svůj právní závěr o výkonu zaměstnání žalobce v I. pracovní kategorii nesprávně pouze na základě svědeckých výpovědí, které navíc měly pro posuzovanou věc jen nepřímý význam, byť řádně vyplněné a žalobcem odsouhlasené evidenční listy důchodového zabezpečení (pojištění) prokazují výkon zaměstnání žalobce dílem ve II. a dílem v I. kategorii a vůbec neřešil a přesvědčivě nezdůvodnil, proč abstrahoval od platných listinných dokladů jako listinných důkazů, a z takto nesprávně zjištěného skutečného stavu pak formuloval nesprávný právní názor.

Za dané situace proto Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo nic jiného, než napadený rozsudek Krajského soudu v Praze jako nezákonný zrušit pro nepřezkoumatelnost a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Je tedy nyní na krajském soudu, aby znovu posoudil skutkový stav zjištěný žalovanou, ten vztáhl ke skutečnosti požadavku odpracování nejméně 20 let v I. kategorii, vyhodnotil zda a v čem příp. považuje údaje z evidenčního listu důchodového zabezpečení žalobce za nevěrohodné či nesprávné, uvážil v celkovém kontextu potřebu zjištěný skutkový stav dále a jak doplňovat či nedoplňovat, poté vše souhrnně vyhodnotil, rozhodl a své rozhodnutí přezkoumatelně odůvodnil.

Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (ustanovení § 110 odst. 4 s. ř. s.).

V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (ustanovení § 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2012

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu